

XIX Rajd Pieszy Szlakiem Żołnierzy
5 Wileńskiej Brygady AK
mjr „Łupaszki”

Czerwiec 2021 – **Bory Tucholskie**
Patrol - Warszawa i reszta Świata .

Prezentacja Patrolu

Blondynka- Lublin

Waldas-Bydgoszcz

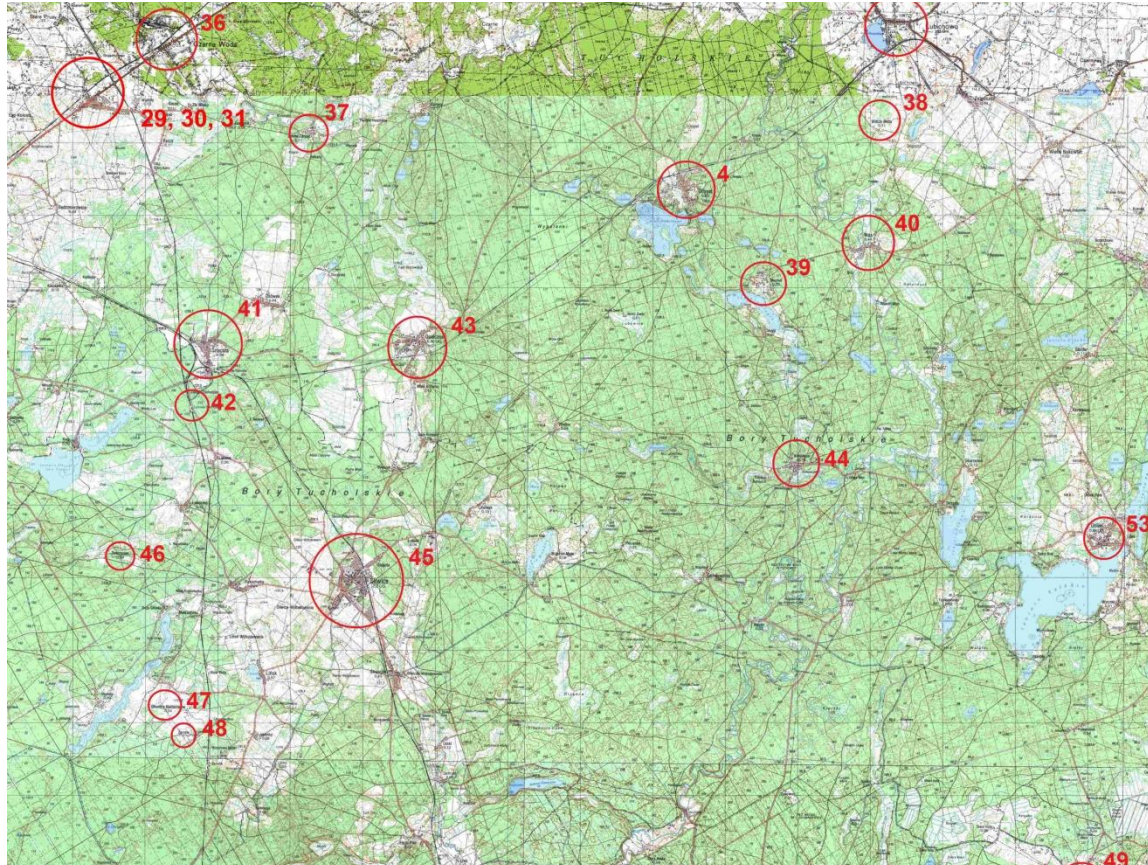
Dzinks-Tuchola(Hoek van Holland)

Turysta-Warszawa

Latarnik-Warszawa

Nasza trasa

Mieliśmy do odwiedzenia kilkanaście miejscowości: Śliwice, Lipowa Tucholska, Szlachta, Łąg, Bartel Wielki, Stara Kiszewa, Lubichowo, Oscypel, Skórcz, Kasparus, Osie. Ponieważ byli z nami koledzy znający okolice– odwiedziliśmy także kilka innych miejsc.

Pierwsze jednak były Białe Błota

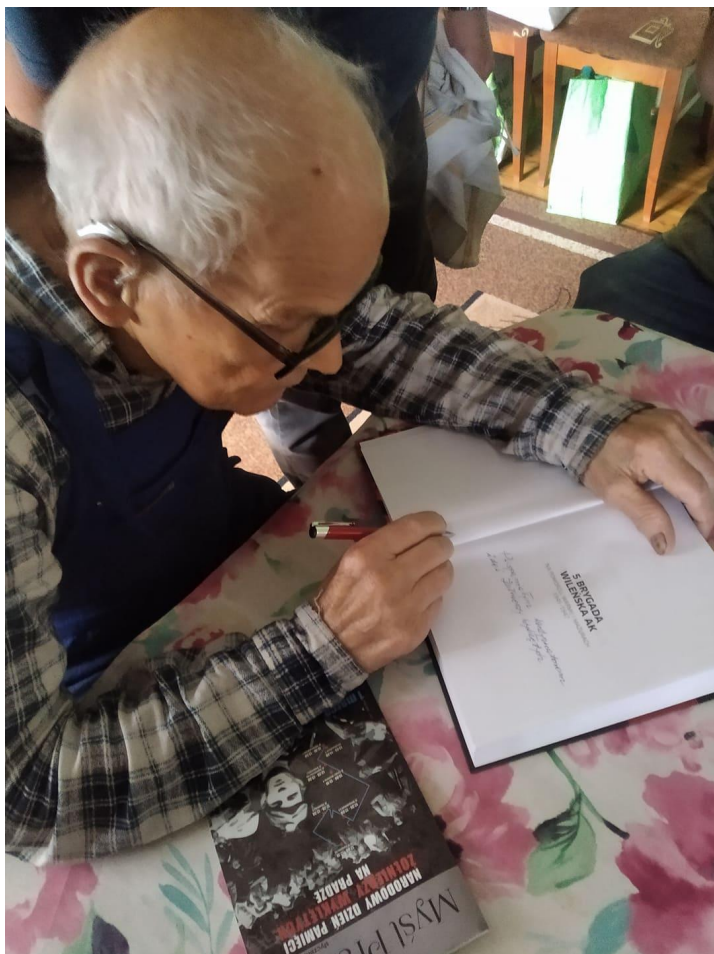
Następnie obóz podziemny Jedliny

Kolejne miejsce to Zwierzyniec , związany z żołnierzami V Wileńskiej.

Mieszka tu Pan Jerzy, którego rodzice często gościli żołnierzy Łupaszki.

Kilka zdjęć z tego domu.

Przedmioty, które „widziały” Łupaszkę

Był także Jego syn...

Następnie udaliśmy się do Lipowy Tucholskiej.

Szlachta

Bartel Wielki

Lubichowo, Skórcz

Ppk. ZYGMUNT SZENDZIELARZ „ŁUPAS
Urodził się 12 III 1910 r. w Strzynie (woj. stanisławowski). Był dowódcą 4 pułku ułanów zaniemielskich w Wilnie, za udział w wojnie 15 Kruczych Władzi Młodzi V klasy. Od 1939 roku był jednym z najaktywniejszych w konspiracji wileńskiej. W sierpniu 1943 r. na mocy rozkazu tyzantkiego AK, na miejsce zamordowanego przez sowiecką i Antona Burzyńskiego „Kmicica” Z. Szendzielarza, Kmicic nowym dowódcą oddziału „Kmicic”. Na jej czele wykonał kilkadziesiąt udanych akcji przeciw niemieckim i kolaboranckim oddziałom litewskim, a także wrogą zaskakującą pod Wozzarami 31 I 1944 r.

5 Brygada Wileńska AK została 23 VII 1944 r. częściowo rozbita w Czerwonej w Puszczy Grodzieńskiej, zaś reszta ze swym dowódcą awansowany do stopnia rotmistrza (brak dokładnej daty) i majora (11 XI 1944 r.). Później wyszedł w pole 5 IV 1945 r. Odznaczony przez Z. Szendzielarza 5 Brygadą w szczytowym okresie rozwoju, ponad 250 żołnierzy. Wykonana kilkadziesiąt akcji przeciw niemieckim i ich agenturze, a także przeciw MO i KBW. Była najaktywniejszym i zarazem najsukcesywniejszym pododdziałem antykomunistycznym niepodległościowym na Białostocczyźnie. W początkach września 1945 r. na rozkaz Komendy Okręgu Białostockiego AKO „Łupaszko” dowódcy 5 Brygady Wileńskiej, wyjechał na Pomorzanie, gdzie nawiązał kontakt z komendą najeźdźcy 5 Brygady Wileńskiej AK, ppk. Antonim Olechnowiczem „Pohoreckim” i podporządkowanemu mu 1946 r. wznawiał działalność bojową. Początkowo zorganizowano cztery patroly dywizyjne nad którymi objął osobiste dowództwo. Jednostka ta liczyła początkowo dwa, od czerwca kadrowe pododdziały zwane szwadronami (łączny stan nie przekraczał 70 ludzi). Grupa na podległych terenach województwa zachodniopomorskiego, gdańskiego i olsztyńskiego. W styczniu 1947 r. Szendzielarz na czele niedużej grupy dowodzonej przez ppor. „Lufę” przesiadł na stoczek, gdzie dołączył do 6 Brygady Wileńskiej dowodzonej przez ppor. Lucjana Milewicza. 6 od października 1946 r. przez ppor. Wiesława Łukaszkę „Mela”. Po koncentracji 6 8 marca 1947 r. wyjechał do Warszawy. Ukrywał się koło Głubczycy, wreszcie w Olecku koło I łuskiego.

Został aresztowany przez funkcjonariuszy MBP 30 VI 1948 r. i po długotrwałym śledztwie Wąskowy Sąd Rejonowy w Warszawie 2 XI 1950 r. na karę śmierci. Podczas śledztwa z podstępem, biorąc na siebie pełną odpowiedzialność za działania podlegających mu oddziałów, którymi kierował w dniu 8 II 1951 r. Szczątki odnalazł badacz IPN w tzw. Kwatrze na warszawskich Powązkach w 2013 roku. Uroczysty pogrzeb państwowy z udziałem RP Andrzej Duda odbył się 24 kwietnia 2016 r. na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach.

Wysoka walory dowódcze i organizacyjne, instynkt partyzancki, dbałość o żołnierzy i imię podległych w dziedzinie nalepczych i najbardziej popularnych dowódców polskiej partyzantki czynnie. Miał dobry kontakt zarówno z kadraj dowódczą oddziału, jak i z szeregowymi partyzantami, których cieszył się wielkim respektem. Był człowiekiem śmiałym, bardzo odważnym. Umiał odważnie w sytuacjach bojowych, jak również odważnie cywilnie, tj. nieunikania się za trudne decyzje. Charakteryzowała go też poczucie honoru żołnierskiego, a także poczucie obowiązku.

od lewej: Szpagat, Żelazny, Lufa

od lewej: Lufa, Mściśław, Łupaszko, Szpagat, Żelazny

się
roku
230
Mię
ope
W r
lega
Sze
od
Żół
Po
5 in
kor
Mie
i 10
OR
poz
na
Dla

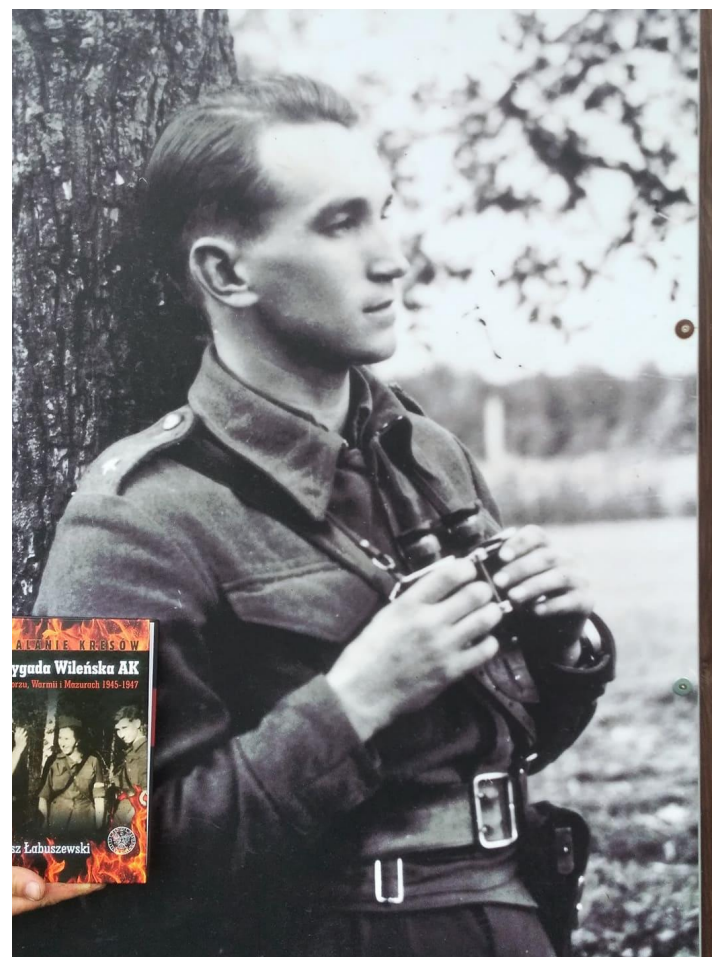

**W tym budynku 19 maja 1946 roku
szwadron 5. Wileńskiej Brygady AK
pod dowództwem
ppor. Zdzisława Badochy „Żelaznego”
rozbroił posterunek milicji.**

**Była to jedna z siedmiu placówek
komunistycznych organów bezpieczeństwa
rozbitych tego dnia przez oddział „Żelaznego”.
Cześć i chwała Żołnierzom Wyklętym !**

5 marca 2017 roku

1

- W tym roku 70 rocznica śmierci mjr. Zygmunta Szendzielarza „Łupaszki”, 75 rocznica śmierci por. Zdzisława Badochy „Żelaznego”, Danuty Siedzikówny „Inki”, por. Feliksa Selmanowicza „Zagończyka” ...

1a

2

2a

3

3a